

เป้าหมายในการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย

สมัชชาสุขภาพแห่งชาติครั้งที่หก

ได้พิจารณารายงานเรื่อง เป้าหมายในการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย^๑

ระลึก ถึงมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการโรคไม่ติดต่อและปัจจัยสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วน (สมัชชาสุขภาพ ๒. มติ ๘) ยุทธศาสตร์นโยบาย แอลกอฮอล์ระดับชาติ (สมัชชาสุขภาพ ๒. มติ ๕) ยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗ (สมัชชาสุขภาพ ๓. มติ ๖) และกรอบยุทธศาสตร์การจัดการด้านอาหารของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗ โดยคณะกรรมการอาหารแห่งชาติ

กังวล ว่าวิกฤตกลุ่มโรคไม่ติดต่อเป็นปัญหาสุขภาพที่สำคัญของโลกและประเทศไทย และยังก่อผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และยังมีทิศทางการเสริมสร้างเพิ่มขึ้นอีกด้วย

ตระหนัก ว่าหัวใจของการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่ออยู่ที่การจัดการสี่กลุ่มโรคสำคัญ ได้แก่ โรคหัวใจ และหลอดเลือด โรคเมตาบอลิซึม โรคเบาหวาน และโรคปอดเรื้อรัง โดยการเฝ้าระวัง ติดตามภาวะเสี่ยง ได้แก่ ภาวะความดันโลหิตสูง ภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วน ภาวะน้ำตาลในเลือดสูง และภาวะไขมันในเลือดสูง รวมทั้งควบคุมปัจจัยพฤติกรรมเสี่ยงหลักทั้ง ๔ ได้แก่ การสูบบุหรี่ การดื่มสุรา พฤติกรรมการบริโภคที่ไม่เหมาะสม และการมีกิจกรรมทางกายที่ไม่เพียงพอ และปรับเปลี่ยนปัจจัยเสี่ยงอื่น ๆ เช่น ความเครียด การพักผ่อน เป็นต้น

รับทราบ ถึงผลของความเคลื่อนไหวในการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อในระดับนานาชาติ รวมถึงมติสมัชชาสหประชาชาติที่รับรองเอกสารประกาศปฏิญญาการเมืองว่าด้วยการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อ การกำหนดรับรองเป้าหมายระดับโลกและระดับภูมิภาคในการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ และข้อเรียกร้องให้ประเทศเร่งการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย

รับทราบ ว่าการจัดการโรคไม่ติดต่อและปัจจัยเสี่ยงที่มีประสิทธิผลและยั่งยืนจนบรรลุเป้าหมายไม่สามารถจัดการได้ภายในขอบเขตของระบบสุขภาพ แต่จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และควรมีการดำเนินการในทุกระดับรวมถึงระดับท้องถิ่น โดยควรดำเนินการภายใต้ยุทธศาสตร์แนวทางเดียวกัน และผู้ที่เกี่ยวข้องในทุกระดับควรได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่องและมีเอกภาพ

รับทราบ ถึงโอกาสในการพัฒนาการจัดการโรคไม่ติดต่อในประเทศไทยโดยอาศัยผลจากความเคลื่อนไหวในระดับนานาชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโอกาสในการกำหนดเป้าหมายและพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับบริบทและความพร้อม ทั้งในระดับประเทศ ท้องถิ่นและครัวเรือน โดยให้ประกาศเป็นวาระแห่งชาติ

รับทราบ ว่าประเทศไทยได้มีการดำเนินการจัดการโรคไม่ติดต่อและปัจจัยเสี่ยงผ่านการดำเนินงานของหลายองค์กร และตระหนักถึงความสำคัญในการบูรณาการยุทธศาสตร์ แผนงาน ทรัพยากร กลไกและกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อ เพื่อเสริมให้มีความสอดคล้องต่อกันและกัน

^๑ เอกสารสมัชชาสุขภาพ ๖ / หลัก ๖

ตระหนัก ถึงความจำเป็นในการใช้ข้อมูลหลักฐานทางวิชาการในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรค
ไม่ติดต่อ รวมถึงการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงาน

รับทราบ ถึงการดำเนินงานของคณะทำงานทางวิชาการเพื่อทบทวนความพร้อมและความเหมาะสมของ
ตัวชี้วัดข้อมูล และแหล่งข้อมูลสำหรับการรายงานความก้าวหน้าในการบรรลุเป้าหมายการป้องกันและควบคุม
โรคไม่ติดต่อทั้งเก้า โดยการประสานงานของเครือข่ายควบคุมโรคไม่ติดต่อ

จึงมีมติดังต่อไปนี้

๑. ขอให้สมาชิกสมัชชาสุขภาพแห่งชาติรับรองตัวชี้วัด “๙ เป้าหมาย” เบื้องต้น ในการป้องกันและ
ควบคุมโรคไม่ติดต่อ รวมถึงแหล่งข้อมูล วิธีการวัด และหน่วยงานที่รับผิดชอบในการวัด โดยให้ประกาศเป็นวาระ
แห่งชาติตามผนวกแนบท้ายมตินี้^๒

๒. ขอให้คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติพิจารณาตั้งคณะกรรมการที่มีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ได้แก่ กระทรวง
สาธารณสุข สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สถาบันวิจัย
ระบบสาธารณสุข สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ และ
หน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เพื่อดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี ดังต่อไปนี้

๒.๑ บูรณาการยุทธศาสตร์การป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อระดับชาติที่มีอยู่ให้เป็นยุทธศาสตร์ร่วม
ของประเทศ รวมทั้งจัดให้มีระบบติดตามและประเมินความก้าวหน้า

๒.๒ พิจารณา “๙ เป้าหมาย” และเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ที่มีอยู่เป็นพื้นฐาน เพื่อปรับปรุงในการ
กำหนดเป้าหมายของประเทศ โดยกำหนดหรือปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย

๓. ขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกับทุกภาคส่วนในพื้นที่ โดยการสนับสนุนของกระทรวงสาธารณสุข
กระทรวงมหาดไทย สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำหรือปรับปรุงแผนเป้าหมาย
และดำเนินการป้องกันควบคุมโรคไม่ติดต่อระดับพื้นที่ โดยพิจารณาดำเนินการผ่านกองทุนสุขภาพในระดับพื้นที่
งบประมาณท้องถิ่น หรือแหล่งอื่น ๆ เพื่อการดำเนินการที่ต่อเนื่อง ยั่งยืน และมีประสิทธิผล ทั้งนี้ ให้มุ่งเน้นการ
จัดการพฤติกรรมเสี่ยงหลักทั้ง ๔ ปัจจัย (ให้สอดคล้องกับทุกกลุ่มบุคคลและทุกช่วงวัย) การคัดกรองโรค ภาวะเสี่ยง
และปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญ และการจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการปรับพฤติกรรมสุขภาพในชุมชน รวมถึงระบบ
ติดตามและประเมินผล

๔. ขอให้เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติรายงานความก้าวหน้าต่อสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ
ครั้งที่ ๘

^๒ สมัชชาสุขภาพ ๖. มติ ๒. ผนวก ๑